

PROZKOUMAVŠE TUTO DOHODU S DODATKOVÝM PROTOKOLEM, SCHVALUJEME A POTVRZUJEME JE.

TOMU NA SVĚDOMÍ JSME TENTO LIST PODEPSALI A K NĚMU PEČETĚ REPUBLIKY ČESKO-SLOVENSKÉ PŘITISKNOUTI DALI.

NA HRADĚ PRAŽSKÉM, DNE 28. ÚNORA LÉTA TISÍCÍHO DEVÍTISTÉHO DVACÁTÉHO OSMÉHO.

PRESIDENT REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ:

T. G. MASARYK v. r.

MINISTR ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ:

Dr. EDVARD BENEŠ v. r.

L. S.

Vyhlašuje se s tím, že ratifikační listiny byly vyměněny v Berlíně, dne 27. března 1929.

Dohoda o letectví s Dodatkovým protokolem nabyla mezinárodní platnosti podle svého čl. 24 uvedeným dnem výměny ratifikačních listin.

Dr. Beneš v. r.

86.

Zákon ze dne 24. května 1929 o pomocných školách (třídách).

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

O účelu a zařízení pomocných škol (tříd).

§ 1.

Pomocné školy (třídy) zřízeny jsou k tomu, aby dětem ve věku školou povinném, o nichž bylo úředně zjištěno, že se pro nedostatek duševních schopností nemohou s náležitým úspěchem vzdělávat v obecné škole, jež však jsou vzdělání schopny, poskytovaly výchovy a nejpotřebnějšího vzdělání, kterého jinak dětem pravidelně vyvinutým poskytovati má obecná škola.

§ 2.

(1) Pomocná škola (třída), zřízená nebo vydržovaná podle tohoto zákona zcela nebo z části nákladem státu, země, okresu nebo některé obce, je veřejná a je přístupná dětem, nehledíc na jejich vyznání náboženské.

(2) Pomocné školy (třídy), jiným způsobem zřízené a vydržované, jsou soukromé.

§ 3.

(1) Pomocné školy jsou zpravidla samo-

statné školy s vlastní správou a, pokud lze, i s vlastní budovou; dílna, zahrada a hřiště jsou podstatnou jejich součástí. Kde místní závažné okolnosti nedopouštějí zřízení samostatné školy pomocné, lze pomocné třídy spojit s obecnou školou jako zvláštní její oddělení.

(2) O zařízení školních budov a místností pro pomocné školy (třídy) platí předpisy, vydané pro školy obecné.

§ 4.

(1) Učebné osnovy, řád školní a vyučovací a vše, co náleží k vnitřnímu uspořádání pomocných škol (tříd), ustanoví ministerstvo školství a národní osvěty v dohodě s ministerstvem veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy a s ministerstvem sociální péče, vyloučivši znalce školství a péče o mládež.

(2) Předpisy o vyučování náboženském, o jazyce vyučovacím, o učebnicích a učebních pomůckách, platné pro obecné školy, platí zásadně i pro školy (třídy) pomocné.

§ 5.

(1) Největší počet dětí v jedné třídě pomocné školy ustanovuje se na 20. Je-li v pomocné škole (třídě) dětí nad 20, zřídí se druhá třída a druhé místo učitelské; bude-li dětí nad 40, zřídí se třetí třída a třetí místo

učitelské a tak podobně na každých dalších 20 dětí zřídí se další třída a další místo učitelské.

(2) Pomocná škola, která po 3 školní léta po sobě následující měla více než 8 tříd, budiž ihned rozdělena ve dvě školy samostatné.

O školní docházce.

§ 6.

(1) Choditi do pomocné školy (třídy) povinny jsou děti ve věku školou povinném a ve školní obci bydlící, při nichž bylo úředně zjištěno, že se pro nedostatek duševních schopností nemohou s náležitým prospěchem vzdělávati v obecné škole, ale jsou vzdělání schopny.

(2) Podnět k tomu, aby dítě bylo vřaděno do pomocné školy (třídy), dáti mohou buď rodiče dítěte nebo jejich zástupci, buď učitelská konference obecné školy, do níž dítě posledně chodilo. Úřední šetření a rozhodnutí o tom, jsou-li dány podmínky, aby dítě bylo vřaděno do pomocné školy (třídy), přísluší odborné komisi, v níž zasedá mimo předsedu obvodní (školní) lékaře, některý učitel pomocné školy (třídy), některý učitel veřejné školy obecné v místě a, pokud lze, zástupce okresní péče o mládež. Komisi tuto i jejího předsedu jmenuje na 3 školní roky okresní (městský) školní výbor slyšev návrh místní školní rady, na Slovensku a v Podkarpatské Rusi školní inspektor slyšev návrh školských stolic a kuratorií státních škol v místě. Členství v komisi je úřadem čestným bez nároku na zvláštní odměnu, cestné, diety a pod. Zákonným zástupcům dítěte, o něž jde, budiž vždy poskytnuta příležitost, aby byli před komisí slyšeni a mohli hájiti zájmů dítěte. Z rozhodnutí komise mohou se rodiče nebo jejich zástupci do 15 dnů odvolati k zemské školní radě.

(3) Ministerstvo školství a národní osvěty vydá v dohodě s ministerstvem veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy a s ministerstvem sociální péče návod pro úřadování komisí, uvedených v odst. 2.

§ 7.

Obvodem veřejné školy (třídy) pomocné jest území školní obce, v níž se škola nachází. Území velikých obcí školních může se však podle potřeby rozdělit na několik školních obvodů. Takové rozdělení musí být provedeno vždy, nastane-li nutnost rozdělit pomocnou školu (§ 5, odst. 2.). Děti, bydlící mimo území školní obce, budiž do pomocné školy (třídy) přijaty, pokud se jejich přijetím nepřekročí

počet 20 dětí v jedné třídě. Jinak mohou být přijaty jen se svolením činitele, pomocnou školu (třidu) vydržujících.

§ 8.

(1) Povinnost choditi do pomocné školy (třídy) počíná se a končí se pro děti, uvedené v § 6, stejně jako povinnost choditi do obecné školy.

(2) Povinnosti této zproštěny jsou:

a) děti, stížené tělesnou nebo duševní chorobou, která činí jakékoli jejich školské vychovávání a vyučování zcela nemožným;

b) děti, u nichž se učitelským sborem pomocné školy (třídy) za souhlasu lékaře bezpečně zjistí, že jejich tělesný a duševní stav připouští, aby se dále vzdělávaly v obecné škole; děti takové budiž ihned převedeny do obecné školy.

(3) O školní docházce a o trestání přestupků proti povinnosti školní platí tytéž předpisy jako pro obecné školy.

§ 9.

Rodiče dětí, chodících do pomocných škol (tříd), nebo jejich zástupci jsou povinni opatrovati dětem školní knihy a jiné potřebné pomůcky učebné. Při prokázání chudobě rodičů nebo jejich zástupců opatřují se učebné potřeby pro žactvo stejně jako pro žactvo veřejných škol obecných.

O učitelstvu pomocných škol (tříd).

§ 10.

(1) Učitelem pomocné školy (třídy) a správcem pomocné školy může být ustanoven jen učitel nebo učitelka se zkouškou způsobilosti pro obecné nebo pro občanské školy, který se podrobil s úspěchem odborné zkoušce učitelské způsobilosti pro pomocné školy. Předpisy o tom, která a kde se tato zkouška bude konati, vydá ministerstvo školství a národní osvěty v dohodě s ministerstvem veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy a s ministerstvem sociální péče.

(2) Jen v okolnostech mimořádných, nelze-li místo na pomocné škole (třídě) obsaditi učitelem náležitě způsobilým podle předešlého odstavce, může zemská školní rada přikázati na veřejnou školu pomocnou dočasně některého vhodného učitele veřejné obecné školy.

(3) Pro vzdělávání učitelstva pomocných škol (tříd) pořádati se budou občasné kursy nákladem státním.

(4) Předpisy platné o tom, kterak jest opatrovati vyučování náboženství a ženským ručním pracím na veřejných školách obecných, platí též pro pomocné školy (třídy). Zvláštní učitelé náboženství a učitelky ručních prací (domácích nauk), ustanovení na veřejných školách obecných a občanských, jsou zavázáni převzít podle pokynu nadřízeného úřadu vyučování na pomocných školách (třídách) za těchže podmínek jako na veřejných školách obecných (čl. V. zákona ze dne 13. července 1922, č. 251 Sb. z. a n., jímž se mění některé zákony o služebních poměrech učitelstva veřejných škol obecných a občanských).

(5) Pro vyučování ručním pracím je možno podle potřeby a za souhlasu vydržovatelů školy ustanoviti při pomocné škole učitele vedlejší.

§ 11.

(1) O právních a služebních poměrech učitelstva veřejných škol (tříd) pomocných (o ustanovování, služebních příjmech, pensionování, o disciplinárním řízení a jinakých právech a povinnostech) platí veškeré předpisy, platné o učitelstvu veřejných škol obecných, pokud tímto zákonem není ustanoveno jinak.

(2) Pravidla, daná v čl. IV. zákona ze dne 9. dubna 1920, č. 306 Sb. z. a n., kterým se přechodně upravují právní svazky učitelstva na veřejných školách obecných a občanských, a v § 10, odst. 2. až 7., zákona ze dne 13. července 1922, č. 226 Sb. z. a n., jímž se mění a doplňují zákony o školách obecných a občanských, nevztahují se na obsazování učitelských míst na veřejných školách (třídách) pomocných.

(3) Učitelé, prokazující odbornou zkoušku způsobilosti pro pomocné školy (§ 10, odst. 1.), ustanovení na veřejnou pomocnou školu (třidu) definitivně nebo zatím, jsou co do příjmu a postupu postaveni na roveň učitelům na veřejných školách obecných případně občanských se stejnou zkouškou způsobilosti a přísluší jim služební přírůstek 1500 Kč a po desetileté službě na těchto školách (třídách) 2100 Kč ročně; tento přírůstek se započítává učitelům ustanoveným definitivně na těchto školách (třídách) pro výměru výslužného. Práce učitelstva, které vyučuje na pomocných školách podle § 10, odst. 2. a 4., budiž odměňována poměrně k těmto služebním přírůstkům.

(4) Normální míra vyučovací povinnosti pro učitele, ustanovené při veřejných pomocných školách (třídách), jest 25 hodin týdně. Ostatně platí o míře jejich učitelské povinnosti

stejně tytéž předpisy jako pro učitele obecných škol, vyjímajíc toliko čl. VII. zákona č. 251/1922 Sb. z. a n.

(5) O ředitelském přídavku správců veřejných škol pomocných, o nároku jejich na byt nebo na náhradu za něj a o normální míře jejich učebné povinnosti platí tytéž předpisy jako o správcích obecných škol. Pomocné třídy, spojené s obecnými školami (§ 3, odst. 1.), čítají se správcům škol pro výměru ředitelského přídavku stejně jako třídy obecné školy.

O zřizování veřejných pomocných škol (tříd).

§ 12.

(1) Veřejná škola (třída) pomocná může býti zřízena na žádost školní obce a s přivolením zemské školní rady v každé školní obci, v které se na základě šetření, provedeného podle § 13, zjistí toho místní potřeba, uvolní-li se všichni činitelé, jimž podle § 16 přísluší školu (třidu) vydržovati, že uhradí potřebný náklad zřizovací a vydržovací a je-li úhrada nákladů těch u samosprávných svazků z jejich řádných příjmů zajištěna.

(2) V školních obcích, v nichž se zjistí podle tříletého průměru více než 30 dětí, povinných choditi do pomocné školy, o jejichž vzdělání a výchovu v takové škole není dosud postaráno, může ministerstvo školství a národní osvěty naříditi zřízení pomocné školy (tříd), zjistí-li se, že lze z prostředků místních obcí tvořících školní obec uhraditi zřizovací a vydržovací náklad, který podle tohoto zákona připadá školní obci.

(3) Zemská školní rada může k odůvodněné žádosti vydržovatelů pomocné školy (tříd) povolovati, aby se v školní obci zřídil menší počet pomocných tříd, než by bylo potřebí podle zjištěného počtu žactva, povinného docházkou do pomocné školy, a aby proto jednotlivé pomocné školy (třídy) byly dočasně zproštěny povinnosti, přijímati všechno žactvo bydlící v jejich obvodech. Největší počet žáků v jedné třídě (§ 5, odst. 1.) nesmí však býti ani proto nikde překročen.

§ 13.

Všecky okolnosti, důležité pro zřizování a úpravu veřejných škol (tříd) pomocných, zjistiti jest komisí obdobně jako při zřizování a úpravě veřejných škol obecných. Předběžné zjištění počtu žactva, povinného docházkou do pomocné školy, vykoná před rozhodnutím o zřízení školy odborná komise, zřízená obdobně podle § 6, odst. 2.

§ 14.

(1) V školních obcích jazykově smíšených, kde obecné školy, sloužící národnosti tvořící v obci menšinu obyvatelstva a zřízené před účinností zákona ze dne 3. dubna 1919, č. 189 Sb. z. a n., o školách národních a soukromých ústavech vyučovacích a vychovávacích, nebyly převzaty podle § 2 zákona ze dne 9. dubna 1920, č. 292 Sb. z. a n., jímž se upravuje správa školství, do správy ministerstva školství a národní osvěty, budte také veřejné školy (třídy) pomocné pro tuto menšinu obyvatelstva zřizovány a vydržovány způsobem a za podmínek, předepsaných v §§ 12, 13 a 16.

(2) V školních obcích, v nichž jsou obecné školy zřízené a vydržované podle §§ 2 a 35, odst. 4. zákona č. 292/1920 Sb. z. a n., mohou se veřejné školy (třídy) pomocné téhož vyučovacího jazyka jako školy právě zmíněné podle potřeby zřizovati a vydržovati nákladem státním. O těchto školách (třídách) pomocných platí obdobně ustanovení §§ 4 až 7 zákona č. 189/1919 Sb. z. a n., se změnami, vyplývajícimi ze zákonů pozdějších, zejména ze zákona č. 292/1920 Sb. z. a n., a ze zákona ze dne 9. dubna 1920, č. 295 Sb. z. a n., o školách národních a soukromých ústavech vyučovacích a vychovávacích.

O zrušování veřejných pomocných škol (tříd).

§ 15.

Veřejná škola (třída) pomocná, vyjímajíc školy (třídy) uvedené v § 12, odst. 2., a v § 14, odst. 2., může býti zrušena zemskou školní radou. Musí však býti zrušena, nemá-li ve třech školních letech po sobě následujících ani 12 žáků. Školy (třídy), zřízené podle § 12, odst. 2., a § 14, odst. 2., může rušiti ministerstvo školství a národní osvěty. Učitelé, ustanovení při zrušení pomocné školy (třídy), jsou povinni převzít místo při jiné veřejné pomocné škole (třídy) nebo při veřejné škole, které jim hledíc k jejich způsobilosti příkáže ministerstvo školství a národní osvěty. Nelze-li jim takového místa přikázati, mohou býti dáni na dočasný odpočinek.

O úhradě nákladu na veřejné pomocné školy (třídy).

§ 16.

(1) Náklad na vydržování veřejných škol (tříd) pomocných v Čechách, na Moravě a ve

Slezsku uhrazuje se stejným způsobem jako náklad na veřejné školy obecné a občanské.

(2) Na Slovensku a v Podkarpatské Rusi přísluší uhrazovati náklad na zřizování a vydržování veřejných škol (tříd) pomocných obcím, obdobně podle hlavy V zák. čl. XXVIII/1868, o vyučování v národních školách.

Zvláštní ustanovení o pomocných školách okresních a zemských.

§ 17.

(1) Veřejná pomocná škola může býti zřízena též na žádost okresu, neb okresů, anebo země s přivolením zemské školní rady, uvolí-li se okres, případně okresy, nebo země uhrazovati potřebný náklad zřizovací a vydržovací a je-li úhrada nákladů těch u těchto samosprávných svazků z jejich řádných příjmů zajištěna. Taková škola nazývá se potom okresní nebo zemská pomocná škola.

(2) Ustanovení § 12, odst. 2., lze užívati obdobně i pro zřizování okresních pomocných škol.

(3) Obvod okresní nebo zemské pomocné školy stanoví zemská školní rada v dohodě s jejími vydržovateli.

(4) Náklad na vydržování okresní nebo zemské pomocné školy, který by podle § 16 připadal školním obcím nebo obcím, uhrazují činitelé, na jejichž žádost byla okresní nebo zemská pomocná škola podle odst. 1. zřízena.

O soukromých pomocných školách (třídách).

§ 18.

(1) Soukromé školy (třídy) pomocné dovoleno jest zřizovati se svolením zemské školní rady za těchto podmínek:

a) Veškero zařízení a organisace těchto škol (tříd) musí vyhovovati požadavkům, které se kladou na veřejnou školu pomocnou.

b) Učitelé jejich musí prokázati způsobilost k vyučování na pomocných školách podle § 10, odst. 1., a mravní bezúhonnost. Výjimku z požadované způsobilosti podle § 10, odst. 1., může povolit ministerstvo školství a národní osvěty, bude-li způsobilost k vyučování na pomocné škole dokonale prokázána jiným způsobem.

(2) Soukromým školám (třídám) pomocným, které po všech stránkách vyhovují účelu pomocných škol, může ministerstvo školství a národní osvěty uděleti právo vydávati vysvěd-

čení, která mají touž platnost jako vysvědčení veřejných škol (právo veřejnosti).

(3) Prokáže-li se, že soukromá škola (třída) pomocná úplně vyhovuje potřebě výchovy a vzdělání všech dětí ve školní obci, které jsou povinny chodit do pomocné školy (třídy), zemská školní rada může povolit na základě žádosti školní obce a za souhlasu vydržovatelů soukromé pomocné školy (třídy), aby se v takové obci nezřizovala veřejná škola (třída) pomocná.

(4) Soukromé školy (třídy) pomocné, přičemž se zjistí, že nevyhovují platným předpisům o pomocných školách, budou podle okolností buď zbaveny práva veřejnosti (odst. 2.) nebo budou zemskou školní radou zrušeny.

O správě pomocných škol (tříd) a dozoru k nim.

§ 19.

Veřejné i soukromé školy (třídy) pomocné podřízeny jsou dozoru a správě úřadů školních a jejich orgánů obdobně jako školy obecné.

Přechodná a závěrečná ustanovení.

§ 20.

Pomocné školy a třídy, vydržované dosud jednotlivými obcemi, mohou se proměnit k jejich žádosti postupně ve veřejné školy (třídy) pomocné podle tohoto zákona, pokud mají dostatečný počet žactva. Rozhodovati o těchto žádostech přísluší zemské školní radě v dohodě s činiteli, jimž přísluší úhrada osobního nákladu školního. Dojde-li k takové přeměně, buďte řádně kvalifikovaní učitelé, přičemž dosud ustanovení, zpravidla bez konkursu ustanovení definitivními učiteli veřejných škol pomocných na místě, na němž dosud působí.

§ 21.

(1) Kdekoli se v tomto zákoně mluví o školní obci, rozumí se tím na Slovensku a v Podkarpatské Rusi politické obce, a to po dobu, pokud i tam nebudou zřízeny školní obce.

(2) Dokud se na Slovensku a v Podkarpatské Rusi nezřídí zemské školní rady, bude působnost přikázanou jim tímto zákonem vykonávati ministerstvo školství a národní osvěty nebo orgány jim zmocněné.

§ 22.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem 1. ledna

1929. Platí též na území Podkarpatské Rusi, dokud zákon jejího sněmu v mezích jeho působnosti neustanoví jinak. Ustanovení § 27 zákona ze dne 22. prosince 1924, č. 286 Sb. z. a n., o úsporných opatřeních ve veřejné správě, platí též pro učitele veřejných škol (tříd) pomocných.

§ 23.

Provedením tohoto zákona pověřuje se ministr školství a národní osvěty v dohodě s ministry vnitra, financí, sociální péče a veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy.

T. G. Masaryk v. r.

Udržal v. r.

Dr. Štefánek v. r.

87.

Vládní nařízení

ze dne 20. června 1929,

jmž se snižuje clo na telecí kůži, páskové železo, stříbrné desky, plechy a pruty a alkoholy butylnaté, jakož i doplňují vysvětlivky k celnímu sazebníku.

Vláda republiky Československé nařizuje podle čl. II. zákona ze dne 12. srpna 1921, č. 349 Sb. z. a n., kterým se vláda zmocňuje, aby zatímne upravila obchodní styky s cizinou, a podle § 6 celního zákona ze dne 14. července 1927, č. 114 Sb. z. a n.:

§ 1.

Celní sazebník se mění takto:

1. Součinitel 30 u saz. čís. 330 snižuje se na 255.

2. Za saz. pol. 433 b) zařazuje se tato poznámka:

„Poznámka. Páskové železo, silné 06—1 mm, o šířce 60—70 mm, s podélným žebrem, dovážené na dovolovací listy továrnamí na výrobu velocipedových obručí, pod dozorem a za podmínek stanovených nařízením.....zákl. sazba 21—.....součinitel 4.“

3. Součinitel 16 u saz. pol. 562 b) snižuje se na 7.

4. Za poznámku za saz. pol. 619 b) zařazuje se tato druhá poznámka: